

Hjørring Kommune

Miljøgodkendelse af svinebruget på Grimmeshavevej 24, Hjørring

– udvidelse fra 267,84 DE til 431,29 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed

7. februar 2011

Miljø- og naturkontoret
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Resumé og samlet vurdering	3
1.1.	Miljøgodkendelsens omfang	3
1.2.	Offentlighed.....	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed.....	5
2.	Generelle forhold.....	5
2.1.	Beskrivelse af virksomheden	5
2.2.	Meddelelsespligt.....	5
2.3.	Revurdering af miljøgodkendelsen	6
2.4.	Ophør.....	6
3.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	6
3.1.	Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	6
3.2.	Placering i landskabet	7
4.	Husdyrholdet og produktionsforhold	7
4.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	7
4.2.	Ventilation	9
4.3.	Fodring.....	10
4.4.	Energi og vandforbrug.....	11
4.5.	Spildevand herunder regnvand.....	12
4.6.	Affaldshåndtering	12
4.7.	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	12
5.	Gødningsproduktion og –håndtering	13
5.1.	Gødningstyper og mængder.....	13
5.2.	Gyllekøling	15
6.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	15
6.1.	Lugt.....	15
6.2.	Fluer og skadedyr.....	16
6.3.	Støj, støv og lys fra anlægget og maskiner.....	17
6.4.	Transport.....	17
7.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	18
7.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	18
7.2.	Oversigt over bedriftens udbringningsarealer	21
7.3.	Vandløb og søer.....	21
7.4.	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)	23
7.5.	Hav.....	24
7.6.	Grundvand	24
8.	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	26
9.	Alternative løsninger og 0-alternativet	28
10.	Bilag.....	29
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	29
Bilag 2.	Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre	31
Bilag 3.	Oversigtskort fra beredskabsplanen	32
Bilag 4.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	33
Bilag 5.	Notat om Standardsædskifter og referencesædskifter	45

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1. Miljøgodkendelsens omfang

J. & S. Larsen I/S, Grimmeshavevej 24, 9800 Hjørring har ansøgt om en miljøgodkendelse af sin svineproduktion for udvidelse fra 267,84 DE til 431,29 DE¹. I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny svinestald øst ejendommen.

Miljøgodkendelsen omfatter Grimmeshavevej 24 og alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 31247713.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 17. februar 2008.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af svineproduktionen på Grimmeshavevej 24, 9800 Hjørring i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 2.4.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 4.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 4.3.1 til 4.3.4.*)
- Vask af maskiner, redskaber m.v. (*vilkår 4.5.1 og 4.5.2*)
- Anvendelse af gyllevogn med påmonteret pumpe (*5.1.2.*)
- Gyllekøling (*vilkår 5.2.1 til 5.2.6*)
- Maksimale støjgrænser (*vilkår 6.3.1.*)
- Særligt sædskifte i nitratfølsomme indvindingsområder (*vilkår 7.6.2.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Gødningsregnskab på ejendomsniveau / slagterifregninger / andre kvitteringer for afsatte dyr.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal der opbevares:
 - Foderplaner, der indeholder oplysninger om indholdet af total råprotein i foderet.
 - Følge- og indlægssedler for indkøbte fodermidler.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. sædskifter er overholdt skal opbevares: gødningsregnskaber og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v..
- Til dokumentation for gyllekølingsanlæggets drift skal opbevares: logbog for anlægget, energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der registrerer køleeffekten målt i KWh på måneds- og årsbasis. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbogen med angivelse af årsag og varighed.

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2009 med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

- Til dokumentation for gyllekølingsanlæggets vedligehold skal opbevares: skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller lignende om kontrol af anlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal bestå af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet og den tilhørende alarm.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 21. maj 2008 og reannonceret den 17. november 2010.

Der indkom følgende bemærkninger:

- Transportvejene er generelt ikke egnede til tung trafik
- Støj ved afhentning af slagtesvin, der sker om natten.
- Gyllebeholder giver flueproblemer
- Energiforbrug
- Alternativ placering

Bemærkninger gav ikke anledning til justeringer af projektet.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 22. december 2010 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 2. februar 2011.

Der indkom følgende bemærkninger:

Ansøger ønsker ikke at bygge den ansøgte gyllebeholder, som derfor trækkes ud af godkendelsen

Øget transport gennem Astrup By vil give gener for offentligheden. Bemærkninger gav ikke anledning til justeringer af projektet, da transport på offentlig vej ligger under færdselspolitiets myndighed.

Den endelige miljøgodkendelse bliver offentliggjort i uge 6 - 2011 med en klagefrist til den 9. marts 2011. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Miljøklagenævnet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 9. marts inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamerhverv@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Teknik og Miljø, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Natur- og Miljøklagenævnet.

Miljøklagenævnet opkræver gebyr for behandling af en klage. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Nærmere oplysninger om gebyrreglerne kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Udvidelsen skal være gennemført inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er etableringen ikke fuldt gennemført indenfor de 2 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion der ved udløbet af de 2 år eller i løbet af de 2 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 2 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Beskrivelse af virksomheden

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Grimmeshavevej 24, 9800 Hjørring. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 98125, og ejendommen har CVR nr. 31247713

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse af 19. oktober 2010, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

2.2. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår³.

³ jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019.

2.4. Ophør

Vilkår:

2.4.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredding. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen. Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

Anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi" (BAT) vil være omtalt i de enkelte kapitler og afsnit, hvor det er relevant. Da krav om BAT har særligt fokus og udspringer af et EU-direktiv, findes en samlet redegørelse om BAT og tilhørende vurderinger i kapitel 8.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbruget er placeret med ca. 180 meter til nærmeste beboelse uden landbrugspligt. Beboelsen ligger sydvest for staldene. Afstanden skal måles fra nærmeste staldbygning til nærmeste punkt på beboelse. Den nye stald kommer til at ligge ca. 265 meter sydvest for beboelsen. Der er 1.200 meter til nærmeste byzone, Astrup, der er beliggende syd for ejendommen.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebekyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

3.2. Placering i landskabet

Der er søgt om opførelse af ny stald. En gammel gyllebeholder fjernes.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø.

4. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

4.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt/aldersgrænser	Antal årsdyr	DE	Antal stipladser
Årso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1.1.1		1375	100,66	337
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	1.1.1	9-30 kg	900	3,83	150
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1.1.1	30-110 kg	900	26,71	225
Årso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1.1.2		275	20,13	88
Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	1.1.3		1650	279,96	1200
Dyreenheder i alt				431,29	

^a Staldafsnit 1.1.4 renoveres

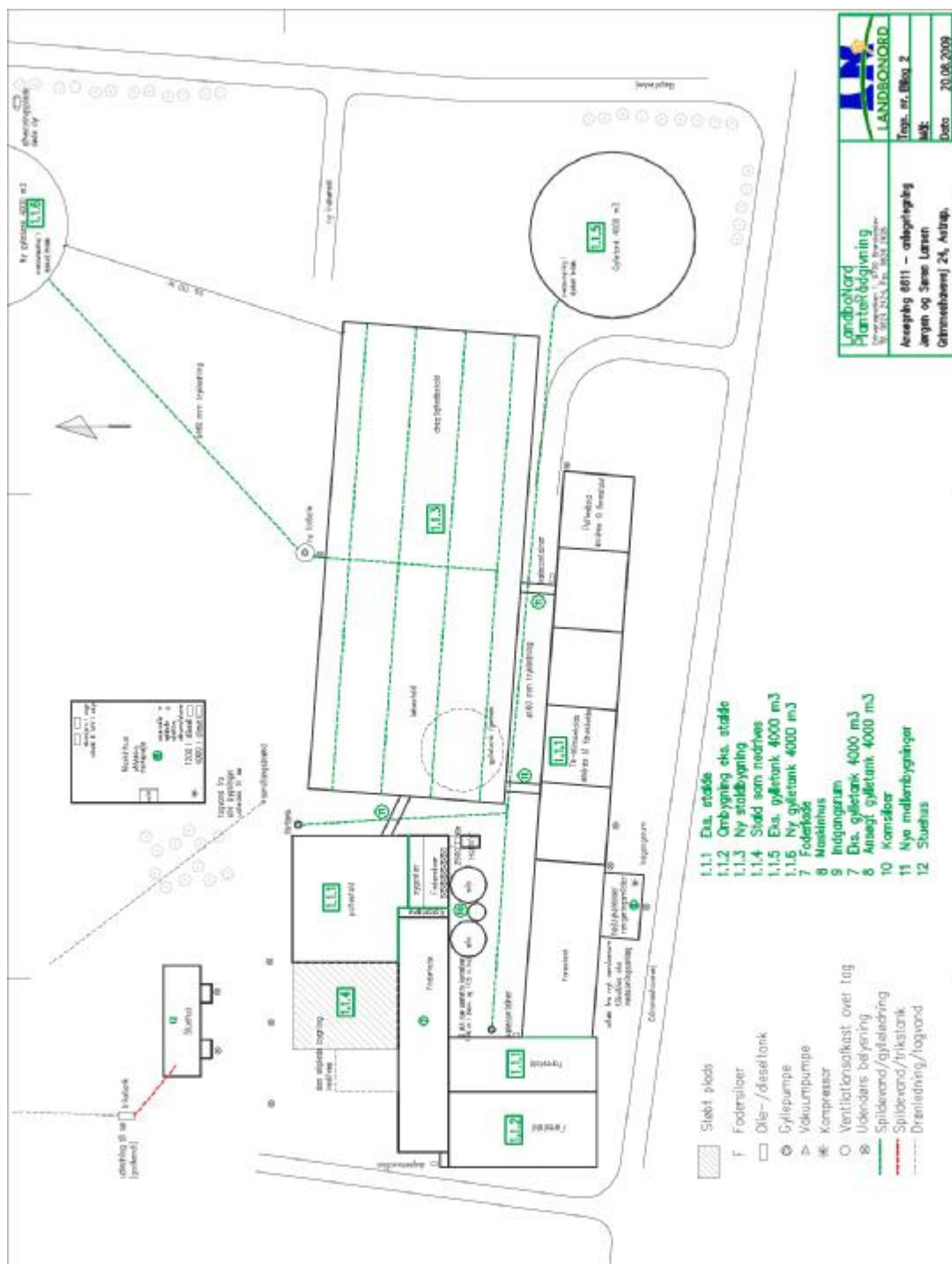
Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om husdyrholdet og staldtyper i den ansøgte produktion, som fremgår af vilkår 4.1.1 ovenfor.

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny løbe- og drægtighedsstald med delvist spaltegulv. Der indrettes gylte-/poltstald i eksisterende løbeafdeling (25-49% fast gulv). Eks. farestald og nyindrettede fareafdelinger i eks. stalde er med kassestier og delvist spaltegulv.

Staldsystemerne svarer til referencestalden for slagtesvin, farestald, og slagtesvinestalde.

Der etableres gyllekøling i den nye stald, dog uden skrabere i bunden af kanalen. De eksisterende farestalde er med kassestier og delvist spaltegulv.

Gyllekølingen og vilkår herfor beskrives nærmere i afsnit 5.2. nedenfor. Begrundelser for fravalg af andre mulige BAT, fremgår af kapitel 8.

Anlægsgtegning

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den ovenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende stalde alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Aktuelt findes en sådan vejledning for slagtesvin (Miljøstyrelsen 2010). Kommunen har beregnet BAT-niveauet for den ansøgte udvidelse til 5.012 kg N/år.

Kommunen har beregnet BAT-niveau for udvidelsen med baggrund i en besætningsstørrelse på 431,29 DE således:

550 søer i eksisterende stald – 550 x 3,01	1.656 kg
1100 søer i ny stald – 1100 x 2,58	2.838 kg
49.500 smågrise 7-9 kg – 49.500 x 0,0045	223 kg
900 smågrise 7-30 kg – 900 x 0,071	64 kg
900 slagtesvin 30-110 – 900 x 0,26	234 kg
<hr/>	
Totalemission fra anlæg må max være	5.015kg

Med baggrund i ovennævnte beregninger og ansøgers valg af staldteknik finder kommunen, at det ansøgte projekt samlet for ny og eksisterende stalde lever op til BAT.

4.2. Ventilation

Der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres. Ventilationsanlæg i eksisterende og nye stalde er med frekvensmotor eller med Multi-Step funktion.

Der foretages hyppigt eftersyn og renholdelse af luftkanaler; herved undgås modstand i ventilationssystemet. Ventilationsafkast er vist på anlægstegningen (bilag 2). Detaljer omkring ventilation fremgår af bilag 1.

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet er BAT i den aktuelle sag.

4.3. Fodring

Vilkår:

- 4.3.1. Foderblandinger skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.
- 4.3.2. **Søer:** Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,97** beregnet efter følgende formel: $((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE}) / 6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 27,2$.

I ansøgningen er der anvendt beregningssystemets normtal (2005/2006) for produktionsniveauet. Disse er: Foderforbrug = 1600 FE pr. årssø, råprotein pr. FE = 134 g, antal fravænnede grise pr. årssø = 30 stk., fravænningsvægt 9 kg.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke over 0,97. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabets type 2 korrektion for planåret 2005/2006, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre i forhold til normtal 2005/2006.

Vilkår:

- 4.3.3. **Smågrise:** Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,92** beregnet efter følgende formel: $((FE_{sv} \text{ pr. produceret gris} \times g \text{ råprotein pr. FE}_{sv}) / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,026 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 0,628$.

I ansøgningen er der angivet tilvækst på 21 kg mod beregningssystemets normtal på 22,8 kg. For de øvrige parametre er der anvendt beregningssystemets normtal (2005/2006). Disse er: Foderforbrug = 2,03 FE pr. kg tilvækst, råprotein pr. FE = 164,8 g.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke over 0,92. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabets type 2 korrektion for planåret 2005/2006, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre i forhold til normtal 2005/2006.

Vilkår:

- 4.3.4. **Slagtesvin:** Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,92** beregnet efter følgende formel: $((FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times g \text{ råprotein pr. FE}_{sv}) / 6,25) - ((\text{Udgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 28 \text{ g N pr. kg tilvækst}) / ((\text{udgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{udgangsvægt} + \text{indgangsvægt})))$.

I ansøgningen er der angivet 153 g råprotein pr. FE mod beregningssystemets normtal på 157,6 g, foderforbrug på 2,88 mod beregningssystemets normtal på 2,87 og tilvækst på 80 kg mod beregningssystemets normtal på 72 kg.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke over 0,92. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede

fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabet type 2 korrektion for planåret 2005/2006, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre i forhold til normtal 2005/2006.

Der anvendes fasefodring til søerne, således at de drægtige søer får én foderblanding, mens de diegivende søer får en anden foderblanding. Ved fasefodring er det muligt at fodre soen efter dens næringsstofbehov i den aktuelle periode. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4.4. Energi og vandforbrug

Ansøger har opgivet det forventede forbrug af el og vand på årsplan (Bilag 1). Produktionen forsynes med vand fra privat alment vandforsyningsanlæg, der forsyner 10 eller flere ejendomme. Olie og dieselforbrug ændres ikke fra nudrift til ansøgt drift.

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Der er ikke etableret timer/sensorer/ energibesparende lys på alt det udendørs og indendørs lys. I takt med at der bliver behov for udskiftning/reparation af belysningen, vil det blive ændret til energibesparende lys.

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer (vandnipler (i trug eller kop), vandtrug og bide-

nipler noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BAT-konklusion.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.5. Spildevand herunder regnvand

Vilkår:

- 4.5.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.
- 4.5.2. Hvis ikke vaskepladsen findes i forvejen, skal den befæstede plads udføres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter, Vaskeplads til landbrugsmaskiner", nr 103.11-03, revideret 14.04.09. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og vand fra vaskeplads, oversigt over spildevands- og afløbsforhold ses i Bilag 2. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Alt tagvand føres til sø.

Rengøringsvand og drikkevandsspild er indregnet i mængden af gylle.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand i ansøgt drift, herunder regnvand. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

Der gøres opmærksom på, at udledning af øvrigt overfladevand og tagvand kræver kommunal tilladelse, som skal være ansøgt og meddelt inden byggeriet påbegyndes.

4.6. Affaldshåndtering

I Bilag 1 ses ansøgers redegørelse for hvordan de forskellige typer af affald håndteres.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at alt miljøfarligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.

4.7. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen. I Bilag 3 ses kort over ejendommen med placering af pulverslukkere, nærmeste telefon, brandhaner mm.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDBTERING

5.1. Gødningstyper og mængder.

Vilkår:

5.1.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Det producerede husdyrgødning på ejendommen er alene svinegylle. Der produceres i alt på ejendommen 10.529 tons pr. år svarende til 431,29 DE.

Ejendommen drives imidlertid sammen med flere andre ejendomme under det samme CVR-nummer (virksomhedsnummer). Husdyrgodkendelsesloven kræver da, at alle arealer under CVR-nummeret skal omfattes af miljøgodkendelsen. Dette kræver, at den samlede mængde af produceret husdyrgødning gøres op og indgår i ansøgningssystemets beregninger af udbringningsarealernes belastning med kvælstof og fosfor.

Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion, tilførsel og afsætning af DE på ejendommen.

Gødningstype	DE
Svinegylle produceret på Grimmeshavevej 24	431,29
Andre anlæg på bedriften	250,00
Andre anlæg på bedriften	9,70
I alt (til udspredding på ejede og forpagtede arealer)	690,99

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning er 10.529 m³.

Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene til beholderne samt direkte nedbør til beholder nr. 1.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 9.200 m³, hvilket svarer til 10,5 måneders opbevaring. Der findes 1 gyllebeholdere på ejendommen. Derudover opbevares gyllen i 3 andre gyllebeholdere på bedriften.

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-system
Perstrup gyllebeholder	1.1.3	1994	4.000	Flydelag	Ikke fast
Andre gyllebeholder på bedriften			4.000	Flydelag	
I alt			8.000		

Gyllebeholderens placering fremkort af oversigtstegningen i afsnit 4.1.

Gyllebeholderen har ikke faste pumpeanlæg. Der vil foreligge beredskabsplan, der beskriver hvilken handlinger der skal sættes i gang ved udslip af gylle.

Kommunen vurderer, at den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde gødningsbekendtgørelsens krav.

Gyllen opbevares i ejendommens gylletank på 4.000 m³. Desuden opbevares der gylle i 3 andre beholdere på bedriften. Opbevaringsanlægget er indtegnet på anlægstegningen (bilag 2). Der er vedlagt kapacitetserklæring (bilag 5). På den eksisterende gylletank etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tanken tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen kan det BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. En række af arealerne ligger under 1.000 m fra sårbare arealer i henhold til §7 i Husdyrloven og her nedfældes gyllen på sort jord og i græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen, således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderer kommunen at det ansøgte projekt lever op til BAT.

5.2. Gyllekøling

Vilkår:

- 5.2.1. Staldanlæggets gyllekanaler i staldafsnit 1.1.3. i alt 1.300 m² skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Ved anlæg til køling af gylle forstås varmeoptager (herunder køleslager), varmepumpe og varmebeholder, der herefter benævnes anlægget.
- 5.2.2. Anlægget skal have en årlig effekt på mindst 320.879 kWh. Køleeffekten skal fordeles jævnt over hele året.
- 5.2.3. Gyllesøjlels højde i gyllekanalerne i staldafsnit 1.1.3 må maksimalt være 40 cm.
- 5.2.4. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpens køleside, der løbende registrer køleeffekten.
- 5.2.5. Anlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 5.2.6. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.

Der gøres opmærksom på, at etablering af gyllekølingsanlæg i visse tilfælde kræver særskilt tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Som nævnt i afsnit 4.1. har ansøger valgt at installere gyllekøling i den nye stald som en af løsningerne for at opnå det krævede BAT-niveau. I ansøgningen er det således indregnet, at gyllekølingen bidrager med en ammoniakreduktion på 25 % svarende til 852 kg N pr. år.

En del af varmen, der udvindes ved gyllekøling anvendes til opvarmning.

For at sikre en reduktion på 25 %, skal der køles med 28,18 W/m² gylleoverfalde, idet der her er tale om nedstøbte køleslanger i gyllekanaler uden linespil. Da der i alt ifølge ansøgers oplysning er 1.300 m² gylleoverflade, skal der køles med en effekt op 36,63 kW pr. time i 8760 timer. Dette svarer til 320.879 kWh om året. Det er ikke hensigtsmæssigt, at vælge en varmepumpe, der kan yde nøjagtig 36,63 kW pr. time, og som så skal køre konstant. Men når pumpen er valgt, skal der opstilles en tabel mellem effekt og driftstimer, så den samlede effekt kan kontrolleres løbende.

6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stalldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) - Geneafstanden	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	494	1319
Samlet bebyggelse	344	1258
Enkelt bolig	156	215

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletank, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletank ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på anden ejendom. Den eksisterende gyllebeholder er med naturligt flydelag.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

6.2. Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger farmen besøg 4 gange årligt. Evt. flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gyllefluer.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj, støv og lys fra anlægget og maskiner

6.3.1. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

Støjklender på ejendommen er ventilationsanlæg, højtryksrenser, foderanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Indblæsning af foder kan ligeledes give anledning til støj, ligesom der må påregnes støj, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen. Stationære støjklender er placeret inde i bygningerne.

Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer. Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken. Gyllepumper kører ca. 2 gang hver 14. dag. Der henvises til bilag 1 for yderligere oplysninger vedr. støjklender.

Kommunen forventer ikke, at driften af husdyrbruget ikke vil give anledning til yderligere væsentlige støjgener for naboer.

De væsentligste støvklender på ejendommen er håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Kommunen vurderer, at støvgener fra anlægget og fra transporter ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Støv som følge af transporter, vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

Udendørs lysklender er markeret på anlægstegningen (bilag 2). Der er sensorer på en del af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er ikke lys i staldene om natten (slukkes senest kl. 22).

Kommunen forventer ikke, at belysningen på ejendommen vil medføre væsentlige gener for trafikanter eller naboer.

6.4. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguler-

res derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. En del af arealerne ligger tæt på ejendommen men der er transport med gylle af offentlige veje. Transporter gennem Bjergby. Med hensyn til antallet af transporter henvises til bilag 1. Gylletransporter og transport med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transport med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området.

Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

- 7.1.1. Gylle skal nedfældes eller nedmuldes senest en time efter udbringningen indenfor en 50 meter zone fra vandløbets kant, jf. efterfølgende billede
- 7.1.2. Pløjning, harvning og anden jordbearbejdning skal foregå på langs i en zone på 50 meter fra vandløbets kant
- 7.1.3. På græsarealer skal gylle nedfældes, og der må maksimalt tilføres 15 t/ha per udbringning indenfor en 100 meter zone fra vandløbets kant

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit. Beregningerne viser at fordampningen af ammoniak i ansøgt produktion 5011,76 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører en stigning i ammoniakfordampningen på 688,64 kg kvælstof pr. år.

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 20 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt. Ansøger har opfyldt det ved at gennemføre gyllekøling, se vilkår **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** 5.2.1 til 5.2.6.

Fordampningen af ammoniak vil primært ske fra staldventilationen og i mindre omfang fra husdyrbrugets gyllebeholdere.

Hjørring Kommune har vurderet om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, er fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁴. Hjørring Kommune har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁵. Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder og/eller leve- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-

⁴ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁵ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

arter væsentligt⁶. Herved har Hjørring Kommune sikret sig at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁷.

Vurderingen af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget ikke allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

I nærheden af ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men arealer beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og flere små overdrev, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i 6 udvalgte naturpunkter (Fig. 1) er beregnet til 0,0 – 2,1 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

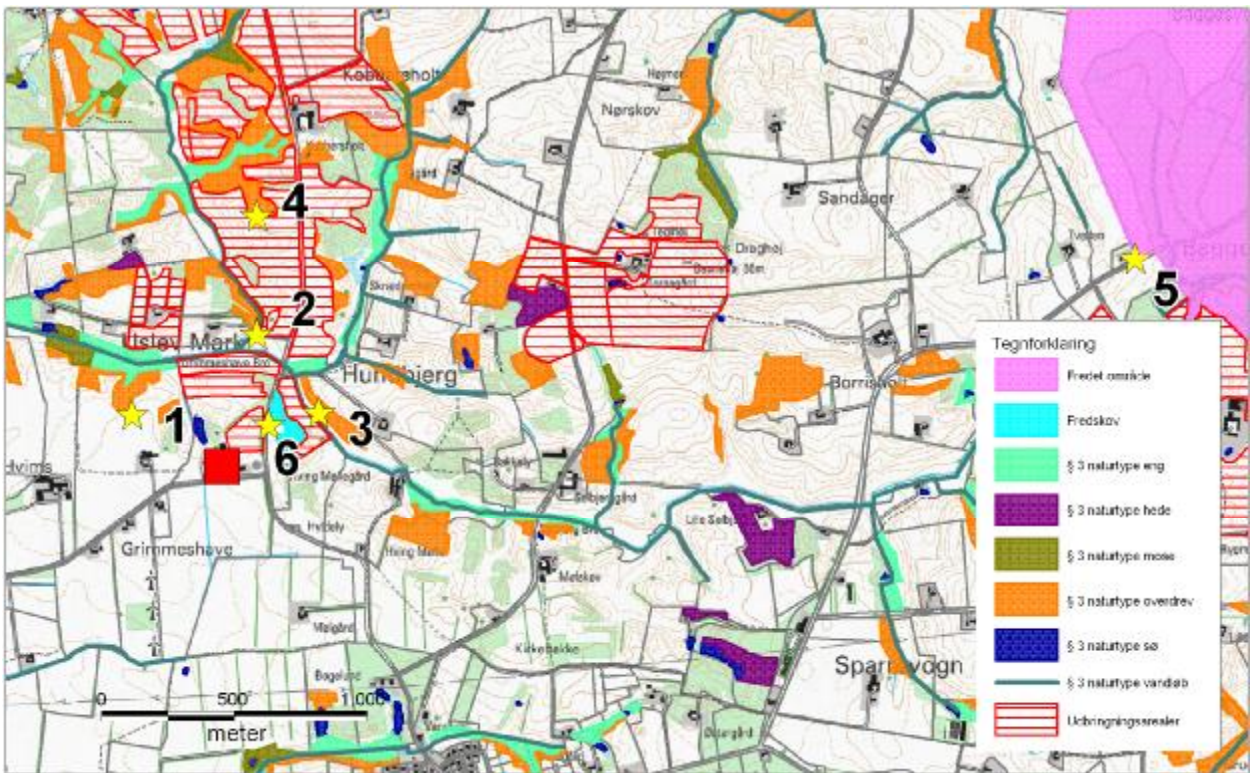
- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV og II
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttede efter husdyrlovens § 7 og naturbeskyttelseslovens § 3. Der er i denne vurdering medtaget en kumulativ effekt, idet der inden for en radius på 1.000 m fra bedriften er registreres 2 andre ejendomme med mere end 75 DE
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i det fredede område ved Baggesvogn Skov, der er den nærmeste fredning med kvælstoffølsom natur
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer hvis:

Udbringningsarealerne er vandløbsnære og skrånere på en kort strækning ned mod det § 3 beskyttede vandløb Hejselbæk (Fig. 3) samt ned mod § 3 beskyttede overdrev (Fig. 4). Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund at udgøre en betydelig risiko for vandløbs/overdrevene miljø. Kommunen har vurderet, at vandløbet og overdrevene er af høj naturværdi, og at terrænuformningen ved vandløbet og overdrevene er af en sådan art, at den lovpligtige 20 m udbringningsfrie zone ikke er tilstrækkelig til at eliminere risikoen for næringsstof-forurening ved udbringning af gylle. For at imødegå denne risiko skal vilkårene nr. 7.1.1, 7.1.2 og 7.1.3 overholdes (se ovenfor). Disse afværgeforanstaltninger vurderes at minimere risikoen for negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning ved gylleudbringning.

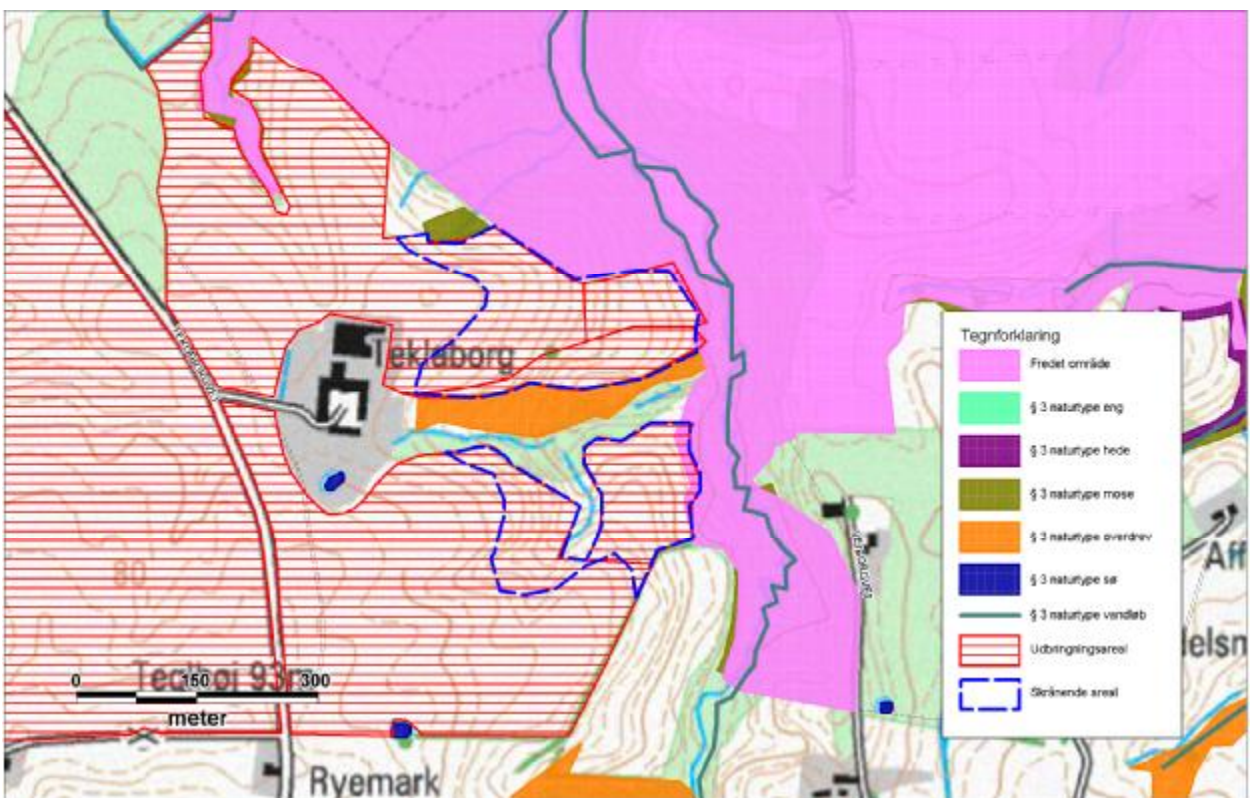
Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur

⁶ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

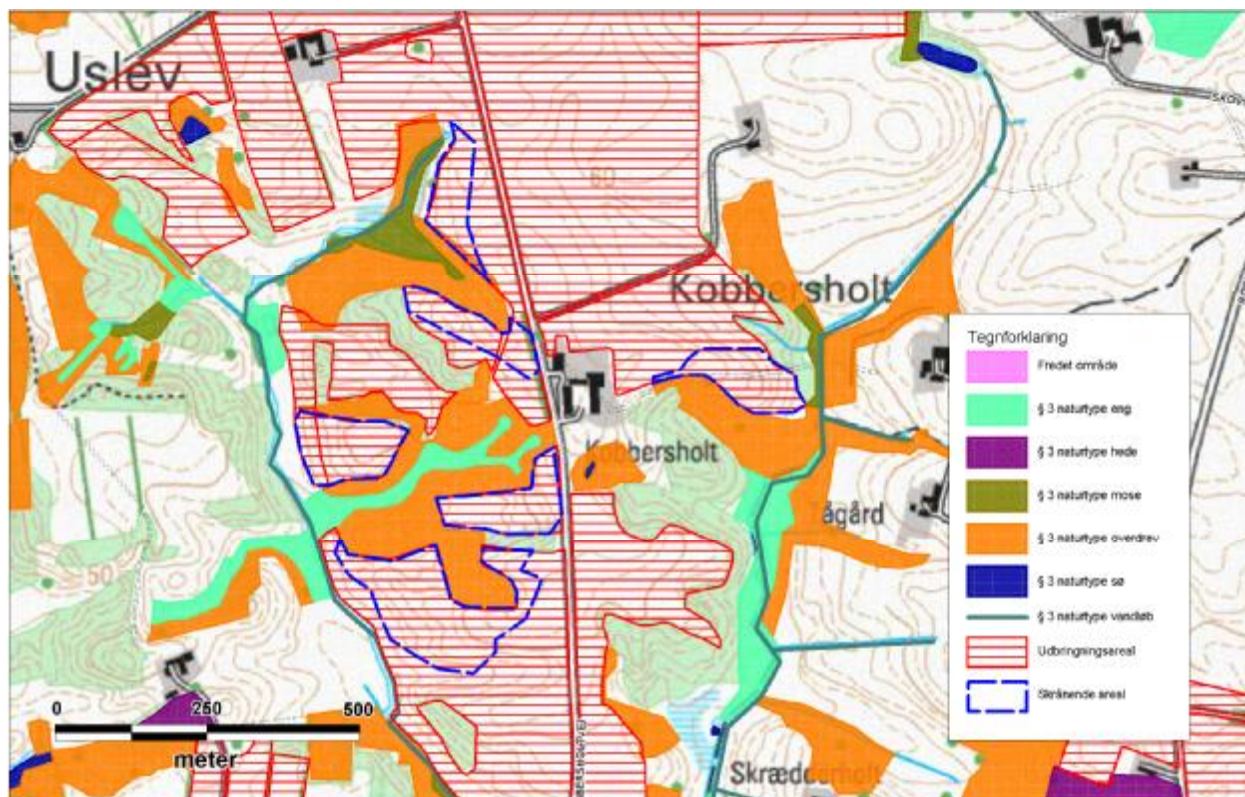
⁷ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

Figur 1. Ejendommens (rød firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-6 (gul stjerne).

Figur 3. Udbringingsarealer som skråner kraftigt ned mod det § 3 beskyttede vandløb Hejselbæk. Skrånende arealer er markeret med stiptet blå streg.

Figur 4. Udbringningsarealer som skråner kraftigt ned mod § 3 beskyttede overdrev. Skrånende arealer er markeret med stiplede blå strek.

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i Bilag 4.

7.2. Oversigt over bedriftens udbringningsarealer

Til ejendommen hører 493,17 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer. Arealerne modtager gylle med 1,4 DE/ha.

Ca. 336 ha af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Beregningerne med det sædskifte, der er angivet i ansøgningen, viser dog en reduktion i nitratudvaskningen fra arealerne i den ansøgte drift.

De mulige konsekvenser for de berørte følsomme områder er nærmere beskrevet og vurderet i de følgende afsnit.

7.3. Vandløb og søer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skråner mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven⁹ må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringningsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

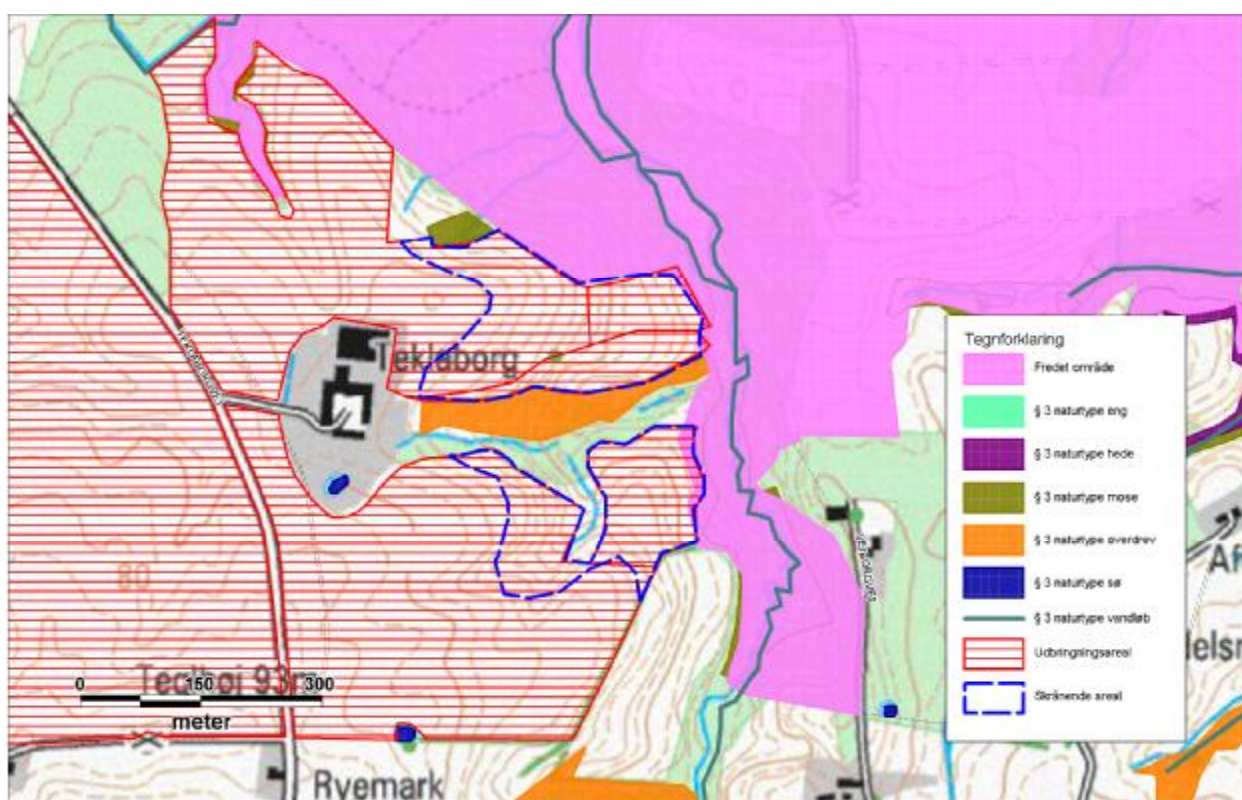
⁸ Jf. § 26 stk. 3 i Bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2007 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

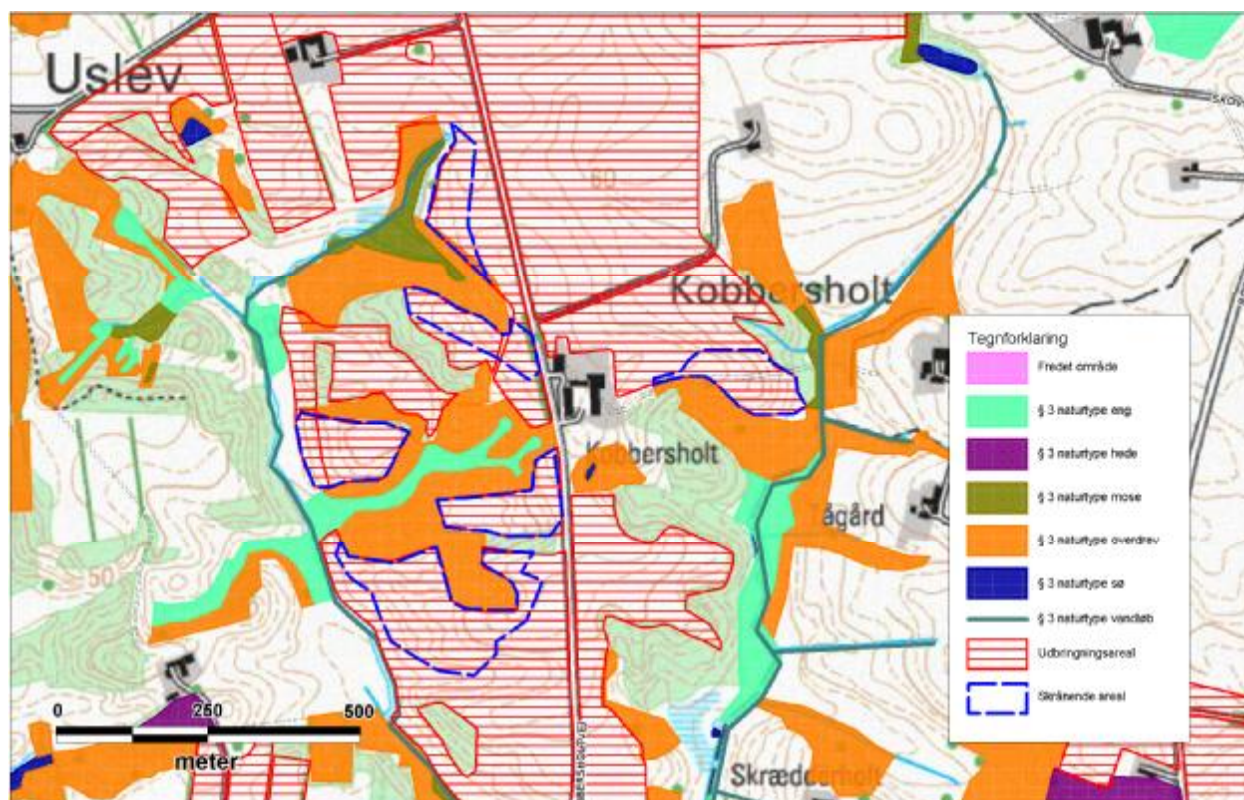
⁹ Jf. § 3 i Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. august 2009 om naturbeskyttelse

Udbringingsarealerne grænser på en kort strækning op til § 3 beskyttet vandløb (Fig. 3). Vandløbet Hejselbæk er i Regionplan 2005 målsat som B1 vandløb (opholds- og opvækstvand for laksefisk) og kvalitetsmålsat til forureningsgrad I (næsten uforurenet - svagt forurenet).

Udbringingsarealerne grænser desuden op til § 3 beskyttede overdrev (Fig. 4). Målsætningen for overdrevene er vurderet til at være høj, da der er registreret en række arter, som er ekstremt/meget følsomme overfor forringelser.

Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund at udgøre en betydelig risiko for negativ påvirkning af vandløbets/overdrevene miljø. Kommunen har vurderet, at vandløbet og overdrevene er af høj naturværdi, og at terrænuformningen ved vandløbet og overdrevene er af en sådan art, at den lovpligtige 20 m udbringingsfrie zone ikke er tilstrækkelig til at eliminere risikoen for næringsstofforurening ved udbringning af gylle. Der stilles derfor følgende skærpede vilkår for at minimere risiko for næringsstof forurening fra udbringningsarealerne

I de tilfælde der er vinterafgrøder på arealerne kan gyllen udbringes med slæbeslanger.

Kommunen vurderer, at disse afværgeforanstaltninger minimerer risikoen for negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning ved gylleudbringning.

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 10 km fra ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte områder. Ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*,

markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatsdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

7.5. Hav

Alle udbringningsarealer afvander til Skagerak. Til dette vandområde stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Kommunen har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund). I udpegningsgrundlagene for de 3 områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø.

Kommunen vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår til projektet, hverken i relation til husdyrloven eller habitatdirektivets forpligtelser.

Ingen af udbringningsarealerne afvander til Natura-2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til overskuddet af fosfor på bedriften.

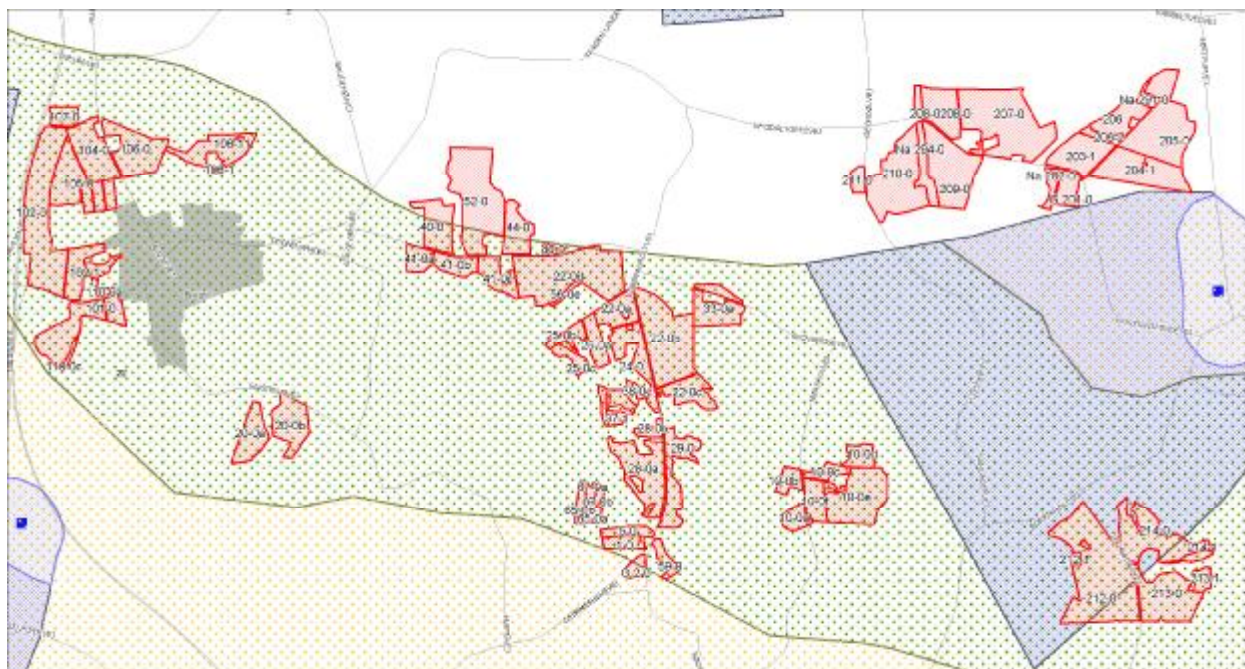
Det er kommunens samlede vurdering, at de anførte vilkår sikrer, at projektets udledning af kvælstof til hav hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områder.

7.6. Grundvand

Vilkår:

- 7.6.1. På bedriftens udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 1,4 DE/ha.
- 7.6.2. På mark G 2-0 i nitratfølsomt område skal der anvendes et G8 grundvandssædskifte med vårsæd og 80 % efterafgrøder, jf. Bilag 5

Ca. 335,90 ha af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Heraf ligger de ca. 1,35 ha i nitratfølsomt område, der er kortlagt med nogen sårbarhed. Se kortet nedenfor.

Grønt skraveret område er nitratfølsomt indvindingsområde med lille sårbarhed
Gult skraveret område er nitratfølsomt indvindingsområde med nogen sårbarhed

Areal beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde med nogen sårbarhed
Grønt skraveret område er nitratfølsomt indvindingsområde med lille sårbarhed
Gult skraveret område er nitratfølsomt indvindingsområde med nogen sårbarhed

Arealer i indsatsplanområder

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger, at hvis der forligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinjer heri værende styrende for miljøgodkendelse af projektet. Der er ingen af de nævnte arealer, der ligger i et indsatsplanområde.

Arealer i kortlagte, nitratfølsomt indvindingsområde

En del af arealerne i de nitratfølsomme indvindingsområder, ca. 335,90 ha, ligger helt eller delvist i områder, der er kortlagt med hensyn til sårbarheden overfor nitrat. Hjørring Kommune har

besluttet, at der som udgangspunkt skal stilles særlige krav til udvaskningen i disse områder¹⁰. Af de ha 335,90, ligger de ca. 334,55 ha i et område, der er kortlagt med lille følsomhed. Til disse arealer stiller kommunen ikke krav ud over husdyrgodkendelseslovens.

De resterende 1,35 ha ligger helt eller delvist i nitratfølsomt Indvindingsområde, der er kortlagt med nogen sårbarhed. Hjørring Kommunes administrationsgrundlag¹¹ for arealer i sådanne områder bestemmer, at udvaskningen fra disse arealer ikke må indeholde mere end 25 mg nitrat/liter, når det når grundvandsmagasinet. I det nævnte område er jordens reduktionsprocent ikke fastsat, hvorfor den sættes til 50 %. Udvasningen af nitrat fra rodzonen må derfor her ikke overstige 50 mg/liter.

Dette mål er nået i den ansøgte produktion vha. af sædskiftet og andelen af efterafgrøder nævnt i vilkår 7.6.1. Det valgte sædskifte er beskrevet i Bilag 5, der er et uddrag af den officielle standardliste¹².

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet udvaskningen af kvælstof fra rodzonen i den nævnte mark med G8 til at være 49 mg nitrat/liter. Kommunens krav er dermed opfyldt.

8. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EUDirektivets krav herom. EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade er benyttet som værktøj til beslutningstagning vedrørende BAT.

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management,. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes stald teknologier, der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

I dette kapitel gives en samlet beskrivelse og konklusion vedr. BAT. Ansøgers redegørelser vedr. fravalg af BAT samt en beskrivelse af management og egenkontrol præsenteres. Ansøgers redegørelse er gengivet i *kursiv*

Fravalg af BAT

Der etableres ikke kemisk eller biologisk luftrensning i hverken nye eller gamle staldanlæg.

Kemisk luftrensning af afgangsluften er beskrevet i BAT-blad oprettet 15.03.2004 og revideret 19.05.2009 med en reduktion af ammoniakfordampningen på ca. 90% ved rensning af al ventilationsluft. Meromkostning på ca. 20 kr. pr. produceret slagtesvin eller 394 kr pr. sti. Der foreligger ikke økonomiske beregninger for soproduktion. Der foreligger endnu ikke BAT-blad på bio-

¹⁰ Plan- og Miljøudvalgets beslutning på mødet den 18.06.2007

¹¹ Plan- og Miljøudvalget beslutning på mødet den 18.06.2007

¹² Miljøministeriets notat af 28-02-2007 om standardsædskifter og referencesædskifter.

logisk luftrensning. Hverken kemisk eller biologisk luftrensning er beskrevet i BREF-dokumentet.

Der etableres ikke forsuring på ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde med delvist spaltegulv er beskrevet i BAT-blad oprettet 19.05.2009. Der er endnu en række uafklarede problemstillinger i forbindelse med lugtgener fra procestanken. Det er primært de komplicerede svovlforbindelser, der opstår i den forsurede gylle, som medfører lugtgenerne. I den aktuelle sag har man fravalgt forsuring til fordel for gyllekøling.

Management

Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres

Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).

Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol).

Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.

Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.

Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.

Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.

Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 4).

Der leveres grise til Danish Crown og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Code of Practice.

Staldafsnittene er tilkøbet alarmanlæg.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/ behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, mana-

gement og egenkontrol vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse med de vilkår der er stillet i denne godkendelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

Samlet for de eksisterende stalde er det vurderet, når der tages hensyn til staldenes alder og bygningsmæssige stand, samt proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT i perioden frem til første revurdering af denne godkendelse.

9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

Et alternativt til udvidelsen på Grimmeshavevej 24 kunne være en udvidelse af produktionen på anden ejendom. Men i denne sag er en del af investeringer til anlægget (staldanlæg og gyllebeholdere) foretaget i forbindelse med tidligere udvidelse. Det er meget fordelagtigt at både arbejdsmæssigt (bedre arbejdsmiljø) og økonomisk at udvide produktionen på Grimmeshavevej 24

Hvis den påtænkte investering ikke gennemføres vil ejendommens produktion fortsat være en soproduktion med salg af 30 kg. grise. Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring ejendommen ikke øges yderligere. Det vil dog også betyde at der ikke installeres gyllekølingsanlæg og således vil ejendommens olieforbrug ikke kunne mindskes.

I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for tilpasning af produktionen i forhold til ydere forhold. Der er behov for rationaliseringer, specialiseringer og en øget produktion for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal udvides og specialiseres. Hvis en udvidelse ikke finder sted, vil det økonomiske grundlag for produktionen forsvinde, hvilket betyder, at en afvikling af produktionen reelt er påbegyndt.

Det er kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Grimmeshavevej 24 ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen bedriften, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring Grimmeshavevej 24 end ved den nuværende produktion – jf. kapitel 6 om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Hirtshals den 7. februar

Helle Hostrup
Teknik & Miljø
Team Erhverv

10. BILAG**Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)**

Brønderslev, den 24.08.2009

Ejendom: Grimmeshavevej 24
Ansøgningsnr: 6611

A. VENTILATION AF DRIFTSBYGNINGER				
Bygning Nr.	Antal afkast	Afkast Højde m	Afkast Højde over tag	Over-/undertryk/ andet
1 eks. stalde	21	7	0,7	Undertryk
2 ombygning	2	7	0,7	-
3 ny stald	12	7,5	0,7	-
Evt. bemærkninger:				
Ventilationsanlæg i staldene er med frekvensmotor eller med Multi-Step funktion				

B. SPILDEVAND				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	0	100		Tilkobles eks. trikstank eller evt. etableres separat anlæg
Tagvand fra stalde	3360	6400	Udledning til sø	Udledning til sø
Evt. bemærkninger:				

C. FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons, m ³ , kg, l)			
Resurse	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks tanktype, bygning og indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	30 000	30 000	Dieseltank i maskinhus
Fyringsolie	30 000	30 000	Udendørs olietank
Smøreolie	200 l	200 l	I tromle i maskinhus
Kunstgødning	I henhold til kvote		Opbevares på anden ejendom
Indkøbt foder	400 t	800 t	Siloer i foderlade
Korn	1875 t	1875 t	Udendørs kornsiloer (se bilag 2)
Pesticider	I h.t. sprøjtejournal		Kemirum i maskinhus
Kemikalier	30 l	60 l	I ansøgt indgangsrum
Elforbrug til lys opvarmning m.m.	220 000	300 000	Skønnet forbrug
Drikkevand og vaskevand (drift)	13 000	18 000	Skønnet forbrug

D. TRANSPORT TIL OG FRA EJENDOMMEN						
	Antal/mængde pr år		Kapacitet pr transport		Antal transporter pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Salg af smågrise	17 500	0	170 stk.	.0	104	0
Salg af 9 kg grise		46.200		595 stk	0	26x3
Søer til slagteri	350 stk.	800 stk.	14 stk.	31 stk.	26	26

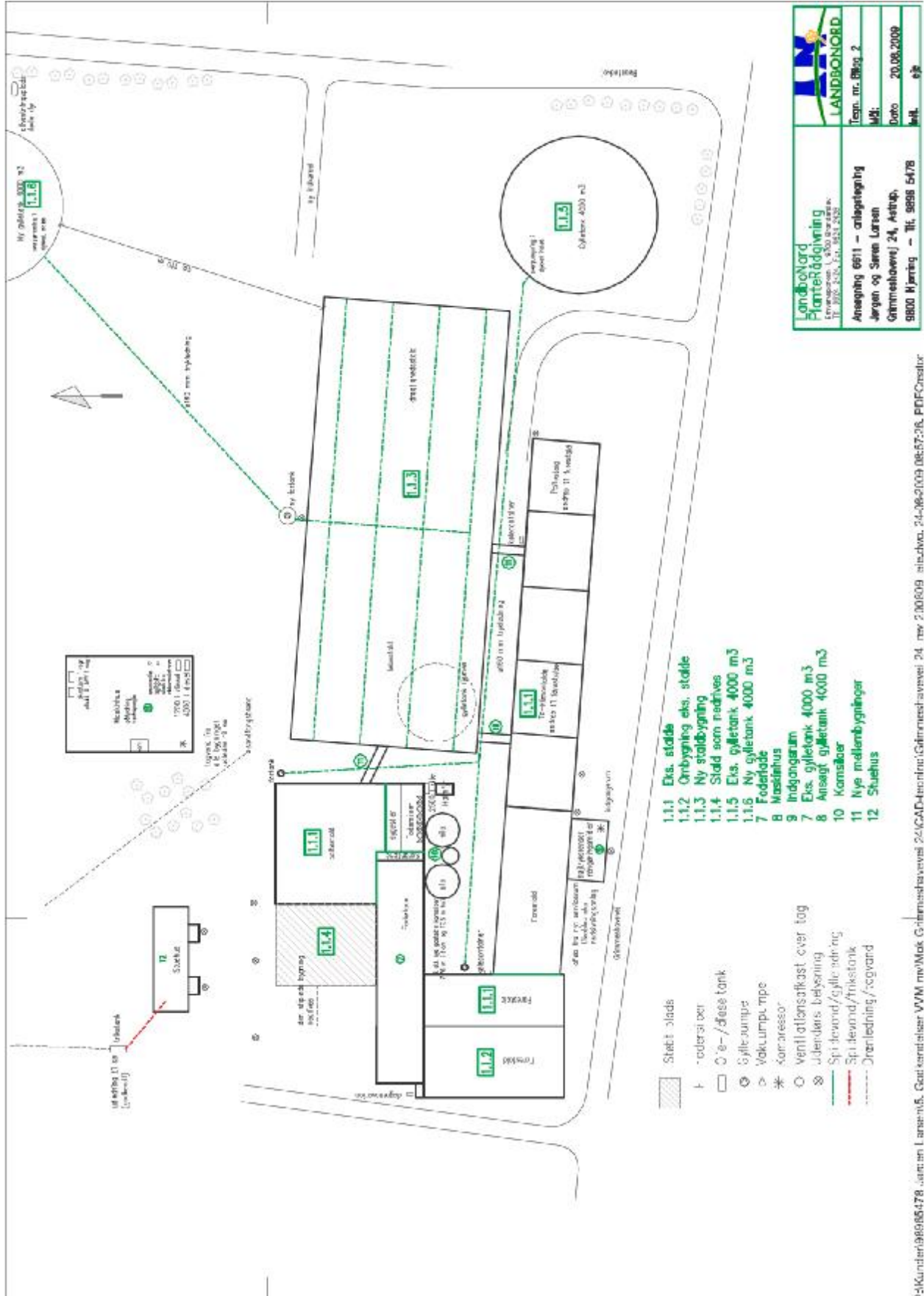
Døde dyr 10% incl. små	1700 stk.	4800 stk	33 stk	95 stk	52	52
Indkøbt foder	400 t	800 t	30 t	30 t	15	30
Eget korn o.l.	1875 t	1875 t	15 t	15 t	125	125
Gylle	5.900 t	10.530 t	25 t	25 t	250	425
Olie	60 000 l	60 000 l	4000 l	4000 l	15	15
Halm fra mark	20 t	25 t	1,5 t	1,5 t	14	17
Andet						
E. AFFALD						
Affaldstype		Opbevaring		Bortskaffelse		
Dagrenovation		container		Kommunal ordning afhentes hver uge		
Døde dyr		Kølecontainer kadaverkappe		DAKA		
Landbrugsplast		container		Kommunal ordning		
Papir/nylonsække		container		Kommunal ordning		
Klinisk risikoaffald		I boks i forrum		Kommunal ordning/apotek		
Emballage fra sprøjtemidler		I kemirum maskinhus		Kommunal ordning		
Rester af sprøjtemidler		I kemirum maskinhus		Kommunal ordning		
Spildolie		I tromle i maskinhus		Kommunal ordning		
Oliefiltre		Skiftes ofte på værksted		Kommunal ordning/værksted		
Akkumulatorer		-		Kommunal ordning/værksted		
Dæk		Skiftes på værksted		Kommunal ordning/værksted		
Jern/metal		I vogn i maskinhus		Produkthandler		
Spraydåser	Ca 150	I forrum		Kommunal ordning		
Lysstofrør	Ca. 50	I maskinhus		Kommunal ordning		
Elektronisk affald				Kommunal ordning/genbrugsplads		
Andet						

Støjklider

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Hele året i døgndrift	Nyt anlæg er med Multi-Step	Tagryg eller tagflade
Foderblande anlæg	Kontinuerlig drift	Indendørs placering	
Skivemølle	Periodevis i forbindelse med foderblender	-	
Kompressor	Ved højtryksrensere	-	
Gyllepumper	Ca. 2 gange hver 14. Dg.	Dykpumper placeret i pumpebrønd	
Daglig brug af traktor			
Flytning af grise ml. staldafsnit			
Transport af levende dyr			

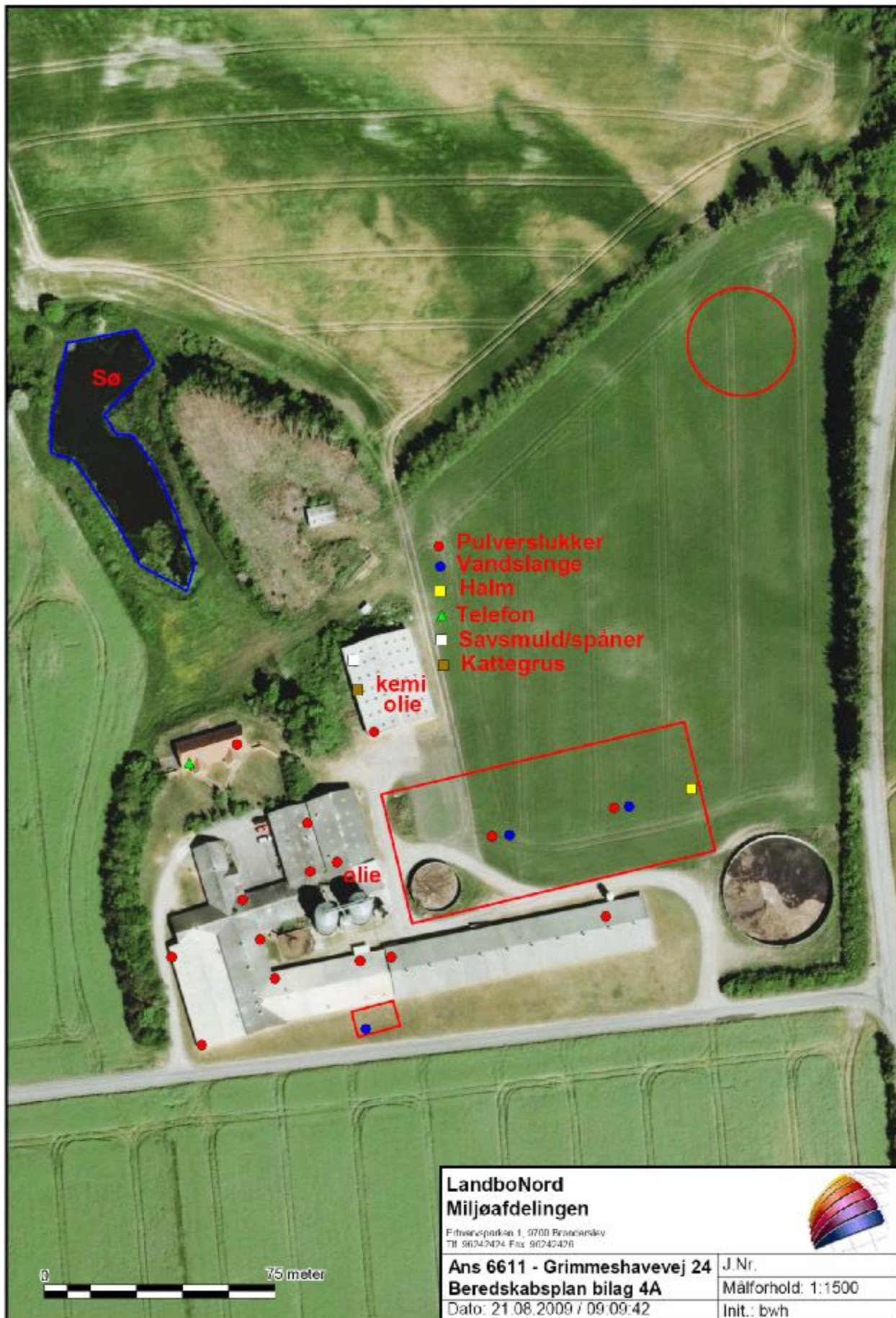
Elin Jensen
Tlf. 9624 1893
Mail: eje@landbonord.dk

Bilag 2. Anlægstegetning med nr. på bygningsafsnit og lagre

P:\Kunder\98985478 - Jørgen & Søren Larsen\MLH - Gørd kart af stald VVM mv\MLH - Gørd matrikel Gørd nr. 24\KAD-Plan nr. 24 - mlh.dwg, 24-08-2009 08:57:36, P:\FC\Ondat

Bilag 3. Oversigtskort fra beredskabsplanen

Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Hjørring Kommune har vurderet om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, er fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning¹³. Hjørring Kommune har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven¹⁴. Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder og/eller leve- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt¹⁵. Herved har Hjørring Kommune sikret sig at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne¹⁶.

Vurderingen af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget ikke allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 4.323 kg N/år i nudrift og 5.012 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 689 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Der er registreret to andre ejendomme med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af udvidelsen. Kommunen vurderer, at der er en kumulativ effekt med hensyn til ammoniakbelastning i forhold til naturpunkt 1, 2, 3 og 6.

Natura 2000

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb (Natura 2000 område nr. 5), der ligger omkring 9,7 km nord for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret 1-5 km nordvest-øst for ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb, der ligger omkring 5 km nord for de nordligste udbringningsarealer.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen har en neutral effekt på Natura 2000 området.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

¹³ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁴ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁵ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

¹⁶ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatsdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatsdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

Arter beskyttede efter Rødliste, Gulliste, Bern- og Bonn-konventionen

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Arter opført på Bonn-konventionens liste I og Bern-konventionens liste II og III har Danmark ligeledes et internationalt ansvar for at beskytte. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af Rød- og gullisten samt Bonn- og Bern-konventionen i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af nævnte lister kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*.

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte liste arter.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3 og husdyrgodkendelseslovens § 7

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m².

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en særlig beskyttelse af udvalgte § 3 naturtyper¹⁷. Disse områder er beskyttet mod en merbelastning af kvælstof på 0,3 - 0,7 kg N/ha per år afhængigt af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor 1000 meter af ansøgte udvidelse.

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 tildelt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med gode muligheder for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks, dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problematiske arter.

Herudover indgår en række planforhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr

¹⁷ Jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7

- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet
- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

I nærheden af ejendommen er der registreret overdrev efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt flere overdrev, heder, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Overdrev er den mest følsomme naturtype for ammoniakbelastning indenfor bedriftens nærområde (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

Et overdrev over 2,5 ha og dermed et § 7 areal. Overdrevet, der ligeledes er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, er ulovligt opdyrket efter 2002. Denne sag er p.t. ved at blive afgjort. Det biologiske indhold af overdrevet er derfor ikke muligt at fastlægge, men vurderet ud fra registreringer på de nærliggende overdrev, er kvaliteten middel/høj.

Arealet ligger i område udpeget til særligt værdifuldt naturområde samt økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes overdrevet at have en middel målsætning og være moderat følsomt over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 12,5 – 17,5. Da målsætningen for området er middel er tålegrænsen efter kommunens skøn 15,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,2 kg N/ha per år. Den midterste tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer, at der skal stilles krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da det er omfattet af § 7¹⁸. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 1 ikke må være højere end 0,3 kg N/ha per år, da der er en kumulativ effekt fra 2 ejendomme.

Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

Ved udvidelsen tilføres 0,1 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 0,3 kg N/ha per år for § 7 områder.

Naturpunkt

2:

Et overdrev på ca. 2,1 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ved gennemgang af luftfotos og kendskab til naboarealer vurderes det biologiske indhold af overdrevet at være højt.

Arealet ligger i område udpeget til særligt værdifuldt naturområde samt økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes overdrevet at have en høj målsætning og være yderst følsomt over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 10,0 – 12,5. Da målsætningen for området er høj er tålegrænsen efter kommunens skøn 10,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,2 kg N/ha per år. Den nedre tålegrænse for naturtypen er derfor overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer, at der skal stilles skærpede krav til ammoniakbelastningen på arealet, da det er en ammoniakfølsom naturtype. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 2 ikke må være højere end 0,3 kg N/ha per år¹⁹, hvis overdrevets tilstand ikke skal ændres.

Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

¹⁸ Jf. beskyttelsesniveau for ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat, Bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug

¹⁹ Jf. kriterier for fastsættelse af skærpede vilkår til ammoniak, Bilag 4 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug

Ved udvidelsen tilføres 0,1 kg N/ha per år fra stald og lager. Totalbelastningen fra de omkringliggende udbringningsarealer er beregnet til 0,2 kg N/ha per år (se beregning under afsnittet 'Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer'). Således belastes området samlet (fra stald, lager og udbringningsarealer) med 0,3 kg N/ha per år (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en mindre væsentlig merbelastning, der ikke vil føre til ændring af overdrevets tilstand.

Naturpunkt

3:

Et overdrev på ca. 1,6 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. På arealet er der bl.a. registreret Håret høgeurt, som er en positiv art for naturtypen. Af de 19 registrerede arter er 7 problemarter (Tabel II). Tilstedeværelsen af problemarter indikerer en begyndende eller længerevarende negativ påvirkning af naturtypen. Problemarterne fremmes således af forstyrrelser og negative påvirkninger (herunder næringsstofberigelse), og findes kun sjældent under gunstige betingelser.

Arealet ligger i område udpeget til særligt værdifuldt naturområde samt økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes overdrevet at have en middel målsætning og være moderat følsomt over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 12,5 – 17,5. Da målsætningen for området er middel er tålegrænsen efter kommunens skøn 15,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,2 kg N/ha per år. Den middel tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer, at der ikke skal stilles skærpede krav til ammoniakbelastningen på arealet, da det hverken er en ammoniakfølsom naturtype eller levested for fredede, rødlistede og/eller beskyttede planter og dyr omfattet af bilag IV. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 3 ikke må være højere end 2,8 kg N/ha per år, hvis overdrevets tilstand ikke skal ændres og opretholdes som levested for de nævnte arter.

Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

Ved udvidelsen tilføres 0,8 kg N/ha per år fra stald og lager. Total belastningen fra de omkringliggende udbringningsarealer er beregnet til 0,1 kg N/ha per år (se beregning under afsnittet 'Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer'). Således belastes området samlet (fra stald, lager og udbringningsarealer) med 0,9 kg N/ha per år (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en mindre væsentlig merbelastning, der ikke vil føre til ændring af overdrevets tilstand.

Naturpunkt 4:

Et overdrev over 2,5 ha og dermed et § 7 areal. Overdrevet vurderes at have en høj naturværdi, da der på arealet er registreret 5 indikatorarter (Hedelyng, Smalbladet høgeurt, Alm. mælkeurt, Pille-star og Tormentil) samt 4 særligt værdifulde positive arter for naturtypen, ligesom der er registreret 13 positive arter (Tabel III). Tilstedeværelsen af 2 eller flere indikatorarter er tegn på god naturtilstand på arealet. De særligt værdifulde arter og positive arter indikerer lav negativ påvirkning af naturtypen, da disse arter er ekstremt/meget følsomme overfor forringelser (herunder næringsstofberigelse).

Arealet ligger i område udpeget til særligt værdifuldt naturområde samt økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes overdrevet at have en høj målsætning og være yderst følsomt over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 10,0 – 12,5. Da målsætningen for området er høj er tålegrænsen efter kommunens skøn 10,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,2 kg N/ha per år. Den nedre tålegrænse for naturtypen er derfor overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer, at der skal stilles krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da det er omfattet af § 7²⁰. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 4 ikke må være højere end 0,7 kg N/ha per år, da der ikke er kumulativ effekt fra andre ejendomme.

Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

Ved udvidelsen tilføres 0,0 kg N/ha per år fra stald og lager. Totalbelastningen fra de omkringliggende udbringningsarealer er beregnet til 0,3 kg N/ha per år (se beregning under afsnittet 'Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer'). Således belastes området samlet (fra stald, lager og udbringningsarealer) med 0,3 kg N/ha per år (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 0,7 kg N/ha per år for § 7 områder.

Naturpunkt 6:

Et egekrat på ca. 1,2 ha som hører under fredskovsforordningen. På arealet er der bl.a. registreret Alm. eg, Ene, Krybende hestegræs samt Alm. hvene (Tabel IV), som alle er indikatorer for sur bund. Det vurderes at egekrattet er habitatnaturtype 9190, Stilkegeskov og krat på mager sur bund. Af de 15 registrerede arter er 1 positiv art (Tabel IV). Positive arter er moderat følsomme overfor forstyrrelser og negative påvirkninger (herunder næringsstofberigelse).

Egekrattet afgræsses i sommerhalvåret af kvæg, og har formodentlig fungeret som græsningskov i mere end hundrede år. På den baggrund vurderes naturtilstanden på egekrattet vurderes at være middel.

Arealet ligger i område udpeget til særligt værdifuldt naturområde samt økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes egekrattet at have en middel målsætning og være moderat følsomt over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 12,5 – 15,0. Da målsætningen for området er middel er tålegrænsen efter kommunens skøn 15,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,2 kg N/ha per år. Den midterste tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer, at der ikke skal stilles skærpede krav til ammoniakbelastningen på arealet, da det hverken er en ammoniakfølsom naturtype eller levested for fredede, rødlistede og/eller beskyttede planter og dyr omfattet af bilag IV. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 6 ikke må være højere end 2,8 kg N/ha per år, hvis egekrattet skal opretholdes som levested for de nævnte arter.

Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

- Ved udvidelsen tilføres 2,1 kg N/ha per år fra stald og lager.

Totalbelastningen fra de nærliggende udbringningsarealer er beregnet til 0,2 kg N/ha per år (se beregning under afsnittet 'Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer'). Således belastes området samlet (fra stald, lager og udbringningsarealer) med 2,3 kg N/ha per år (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en mindre væsentlig merbelastning.

Kommunen vurderer samlet, at merbelastningen fra bedriften og udbringningsarealerne har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1, 2, 3, 4 og 6) (Tabel I).

Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Udbringningsarealer (nr. 10-0a, 10-0b, 10-0c, 10-0e, 10-0f, 20-0a, 20-0b, 22-0c, 24-0, 25-0b, 25-0c, 28-0a, 28-0b, 28-0c, 29-0, 33-0b, 37-1, 38-0c, 41-0c, 44-0, 46-0, 52-0, 56-0e, 59-0, 71-0, 101-0, 102-1, 106-0, 106-1, 106-11, 212-0, 212-1, 213-1, 214-0, 214-1 og 298-1) støder op til § 3 beskyttet natur.

²⁰ Jf. beskyttelsesniveau for ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat, Bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug

Kommunen har foretaget en beregning af kvælstofbelastningen fra udbringningsarealerne, der støder op til naturpunkterne 2, 3, 4, 5 og 6. Beregningerne bygger på følgende:

Det samlede udbringningsareal er 496,10 ha, som i alt modtager 67.819,37 kg N/år i form af svinegylle. Tabet af ammoniak fra svinegylle er 8,5 % (normtal). Den samlede ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne er dermed:

Tab svinegylle:	$67.819,37 \text{ kg N} \cdot 8,5 \% = 5.764,646 \text{ kg N}$
Tab i alt:	$(5.764,646 \text{ kg N}) / 496,10 \text{ ha} = \underline{11,62 \text{ kg N/ha per år}}$

Dette tab benyttes i en fladekildeberegning, hvor der korrigeres for afstand, sidelængde, vindretning, vindhyppighed samt ruhed for opland og naturpunkt. Den beregnede belastning fra udbringningsarealer i naturpunkterne 2, 3, 4, 5 og 6 ses i Tabel I. Se vurdering af den samlede kvælstofbelastning fra stald, lager og udbringningsarealer under de enkelte naturpunkter. Øvrige naturarealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Kulturenge må kun anvendes som udbringningsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med den påtænkte udvidelse.

Stærkt skrånende arealer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen²¹ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skråner mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven²² må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområdets tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringningsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

Udbringningsarealerne grænser på en kort strækning op til § 3 beskyttet vandløb (Fig. 3). Vandløbet Hejselbæk er i Regionplan 2005 målsat som B1 vandløb (opholds- og opvækstvand for laksefisk) og kvalitetsmålsat til forureningsgrad I (næsten uforurenat - svagt forurenat).

Udbringningsarealerne grænser desuden op til § 3 beskyttede overdrev (Fig. 4). Målsætningen for overdrevene er vurderet til at være høj, da der er registreret en række arter, som er ekstremt/meget følsomme overfor forringelser.

Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund at udgøre en betydelig risiko for negativ påvirkning af vandløbets/overdrevene miljø. Kommunen har vurderet, at vandløbet og overdrevene er af høj naturværdi, og at terrænuformningen ved vandløbet og overdrevene er af en sådan art, at den lovpligtige 20 m udbringningsfrie zone ikke er tilstrækkelig til at eliminere risikoen for næringsstofforurening ved udbringning af gylle. Der stilles derfor følgende skærpede vilkår for at minimere risiko for næringsstof forurening fra udbringningsarealerne:

- Gylle skal nedfældes eller nedmuldes senest en time efter udbringningen indenfor en 50 meter zone fra vandløbets kant, jf. figur 3
- Pløjning, harvning og anden jordbearbejdning skal foregå på langs i en zone på 50 meter fra vandløbets kant

²¹ Jf. § 26 stk. 3 i Bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2007 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

²² Jf. § 3 i Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. august 2009 om naturbeskyttelse

- På græsarealer skal gylle nedfældes, og der må maksimalt tilføres 15 t/ha per udbringning indenfor en 100 meter zone fra vandløbets kant

I de tilfælde der er vinterafgrøder på arealerne kan gyllen udbringes med slæbeslanger.

Kommunen vurderer, at disse afværgeforanstaltninger minimerer risikoen for negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning ved gylleudbringning.

Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Ejendommen har arealer indenfor områder udpeget som særlig værdifuldt naturområde og økologiske forbindelser efter Kommuneplan 2009.

I områder udpeget til særlig værdifuldt naturområde, skal kommunen sikre, at der ikke sker arealanvendelsen eller ændringer af tilstanden, der begrænser natur- og landskabsværdier. I de særligt værdifulde naturområder skal beskyttelsen af eksisterende natur fremmes, og der skal skabes sammenhæng mellem de enkelte naturområder, jf. retningslinje 2.3.3 i kommuneplan 2009.

I områder udpeget til værdifuldt naturområde må arealanvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvaliteten for områdets naturtyper, der er fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningssystem, jf. retningslinje 2.3.4 i kommuneplan 2009.

I økologiske forbindelser skal levesteder for planter og dyr sikres og det skal sikres at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinie 2.3.7 i Kommuneplan 2009.

Merbelastningen i forbindelse med etablering af bedriften vurderes ikke at forringe funktionen af den økologiske forbindelse og at være i modstrid med retningslinjerne i Kommuneplanen.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen ved Baggesvogn Skov, der ligger 3,2 km øst for ejendommen. Kommunen vurderer, at ammoniakfordampning derfor er eneste potentielle påvirkning fra udvidelsen.

Naturpunkt 5:

Det fredede område Baggesvogn Skov, som består af højstammet bøgeskov, der i den sydvestlige del af skoven har karakter af naturskov. Højstammet bøgeskov er ualmindelig i Vendsyssel og skovbundsfloraen i Baggesvogn skov er derfor meget interessant. Der er stedvis en meget rig mosflora, bl.a. med den i Jylland sjældne art Robust Matblad *Anomodon vitucolusus* og Kruset Fladmos *Neckera crispa*, der kun findes få steder i Danmark. Det er godtgjort at det meste kvælstof afsættes i skovkanten, men Kruset Fladmos vokser relativt tæt på skovkanten og derfor ret påvirket af vind, vejr og kvælstof.

Arealet ligger i område udpeget til særligt værdifuldt naturområde samt økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes Baggesvogn Skov at have en høj målsætning og være yderst følsom over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 7,0 – 10,0. Da målsætningen for området er høj er tålegrænsen efter kommunens skøn 7,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 11,7 kg N/ha per år. Den nedre tålegrænse for naturtypen er derfor overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer, at der skal stilles skærpede krav til ammoniakbelastningen på arealet, da det er en ammoniakfølsom naturtype. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 5 ikke må være højere end 0,7 kg N/ha per år²³, hvis Baggesvogn Skov skal oprettholdes som levested for de nævnte arter.

Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter i skoven, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af skoven.

²³ Jf. kriterier for fastsættelse af skærpede vilkår til ammoniak, Bilag 4 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug

Ved udvidelsen tilføres 0,0 kg N/ha per år fra stald og lager. Totalbelastningen fra de omkringliggende udbringningsarealer er beregnet til 0,4 kg N/ha per år (se beregning under afsnittet 'Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer'). Således belastes området samlet (fra stald, lager og udbringningsarealer) med 0,4 kg N/ha per år (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en mindre væsentlig merbelastning.

A-målsatte søer

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 10 km fra ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte områder. Ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakbelastning med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Table I. Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde- og lageranlæg.

Naturpunkt	1	2	3	4	5	6
<i>Naturtype</i>	Overdrev	Overdrev	Overdrev	Overdrev	Skov	Skov
<i>Målsætning</i>	Middel	Høj	Middel	Høj	Høj	Middel
<i>Målsætningsmetode*</i>	C	C	A	A	C	B
<i>Tålegrænse (kg N/ha per år)</i>	15	10,0	15	10	7	15
<i>Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)</i>	12,2	12,2	12,2	12,2	11,7	12,2
<i>Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)</i>	0,1	0,1	0,8	0,0	0,0	2,1
<i>Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)</i>	0,3	0,3	2,8	0,7	0,7	2,8
<i>Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)</i>	1,0	1,0	3,0	0,3	0,1	7,4
<i>Totalbelastning fra udbringningsarealer (kg N/ha per år)</i>	†	0,2	0,1	0,3	0,4	0,2
<i>Totalbelastning fra stald, lager og udbringningsarealer (kg N/ha per år)</i>	†	1,2	3,1	0,6	0,5	7,6
<i>Afstand fra staldanlæg til naturpunkt (m)</i>	337 – 376	461 – 559	300 – 462	900 – 1000	3300 – 3462	135 – 290
<i>Afstand fra lageranlæg til naturpunkt (m)</i>	441 – 494	315 – 498	300	540 – 760	3300	50 [‡] - 90
<i>Omfattet af lov</i>	Husdyr-loven	Naturbeskyttelsesloven	Naturbeskyttelsesloven	Husdyr-loven	Husdyr-loven	Husdyr-loven
<i>Besigtigede (dato)</i>			13-07-2006	01-06-2010		16-12-2010
<i>Planstatus</i>	Særligt Værdifuldt naturområde Økologisk forbindelse	Særligt Værdifuldt naturområde Økologisk forbindelse	Særligt Værdifuldt naturområde Økologisk forbindelse	Særligt Værdifuldt naturområde Økologisk forbindelse	Særligt Værdifuldt naturområde Økologisk forbindelse	Særligt Værdifuldt naturområde Økologisk forbindelse

* Målsætningen er beregnet ud fra metode A) sommerbesigtigelse (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet) B) vinterbesigtigelse (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet) (C) naturvurdering kontor (på basis af luftfotos, tidligere besigtigelser, planstatus)

† Ej beregnet

‡ Jf. vilkår til placering af gyllebeholder nr. 10.767.

Table II. Registrerede plantearter for overdrev.

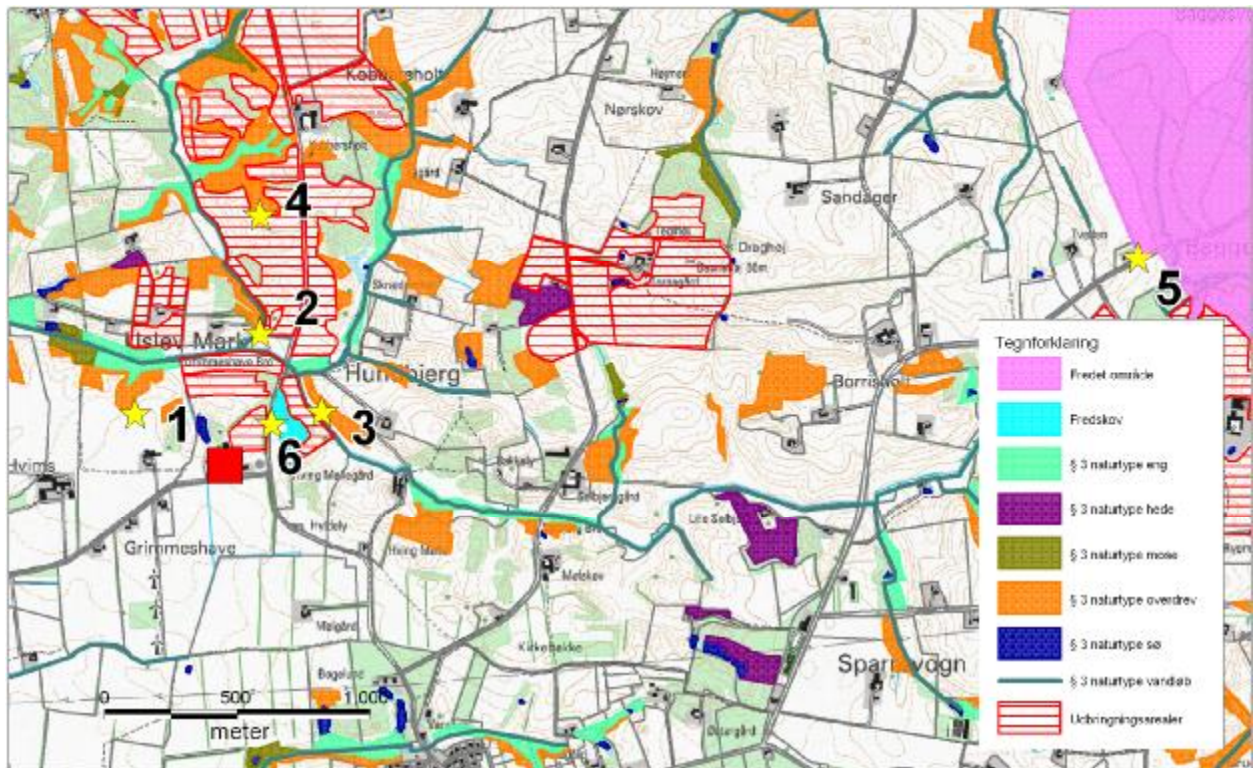
Naturpunkt	3
<i>Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)</i>	Håret høgeurt
<i>Alm. typiske arter</i>	Brandbæger sp., Blød hejre, Alm. hundegræs, Alm. hønsetarm, Gul kløver, Alm. kongepen, Mælkebøtte sp, Rødknæ, Alm. røllike, Storke-næb sp.
<i>Problemarter</i>	Hvid kløver, Stor nælde, Alm. rajgræs, Skræppe sp., Horse-tidsel, Tusindfryd, Glat vejbred
<i>Øvrige arter</i>	Hyrdetaske

Table III. Registrerede plantearter for overdrev.

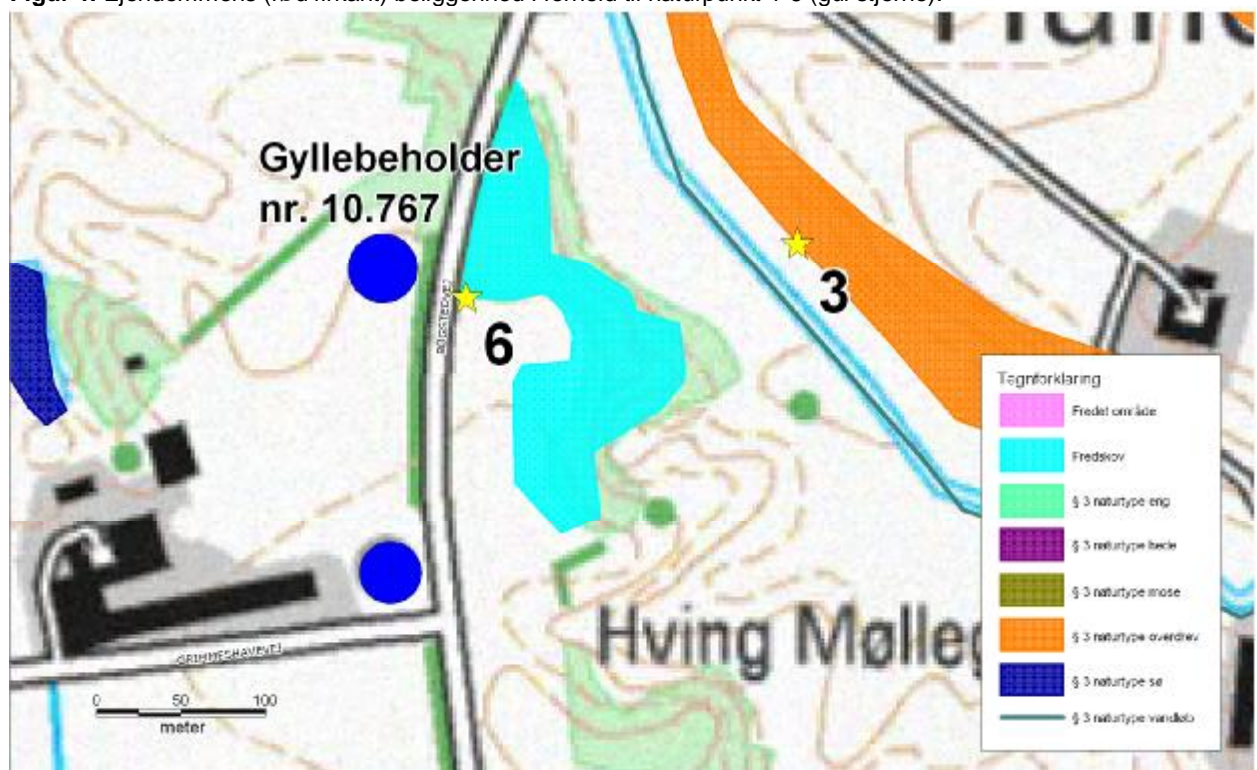
Naturpunkt	4
<i>Fredede arter</i>	Skov-gøgelilje
<i>Særligt værdifulde positive arter (Meget følsomme overfor negative påvirkninger)</i>	Alm. mælkeurt, Tormentil, Hunde-viol
<i>Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)</i>	Blåhat, Mark-frytle, Vellugtende gulaks, Hedelyng, Håret høgeurt, Alm. kamgræs, Alm. kællingetand, Pille-star, Muse-vikke, Læge-ærenpris, Græsbladet Fladstjerne, Smalbladet Høgeurt, Lyng-snerre
<i>Alm. typiske arter</i>	Høst-borst, Fløjlgræs, Blød hejre, Alm. hundegræs, Alm. hønsetarm, Gul kløver, Alm. kongepen, Mælkebøtte sp., Hvid okseøj, Ager-padderokke, Eng rapgræs, Alm. røllike, Rød svingel, Alm. syre, Lancet vejbred, Tveskægget ærenpris
<i>Problemarter</i>	Hvid kløver, Alm. rajgræs, Enårig rapgræs, Ager-tidsel, Tusindfryd
<i>Øvrige arter</i>	Hvid anemone, Udspærret dværgbunke, Vår gæslingeblomst, Hyrdetaske, Knæbøjet rævehale, Foder-vikke, Vinterkarse sp.

Table IV. Registrerede plantearter for egekrat.

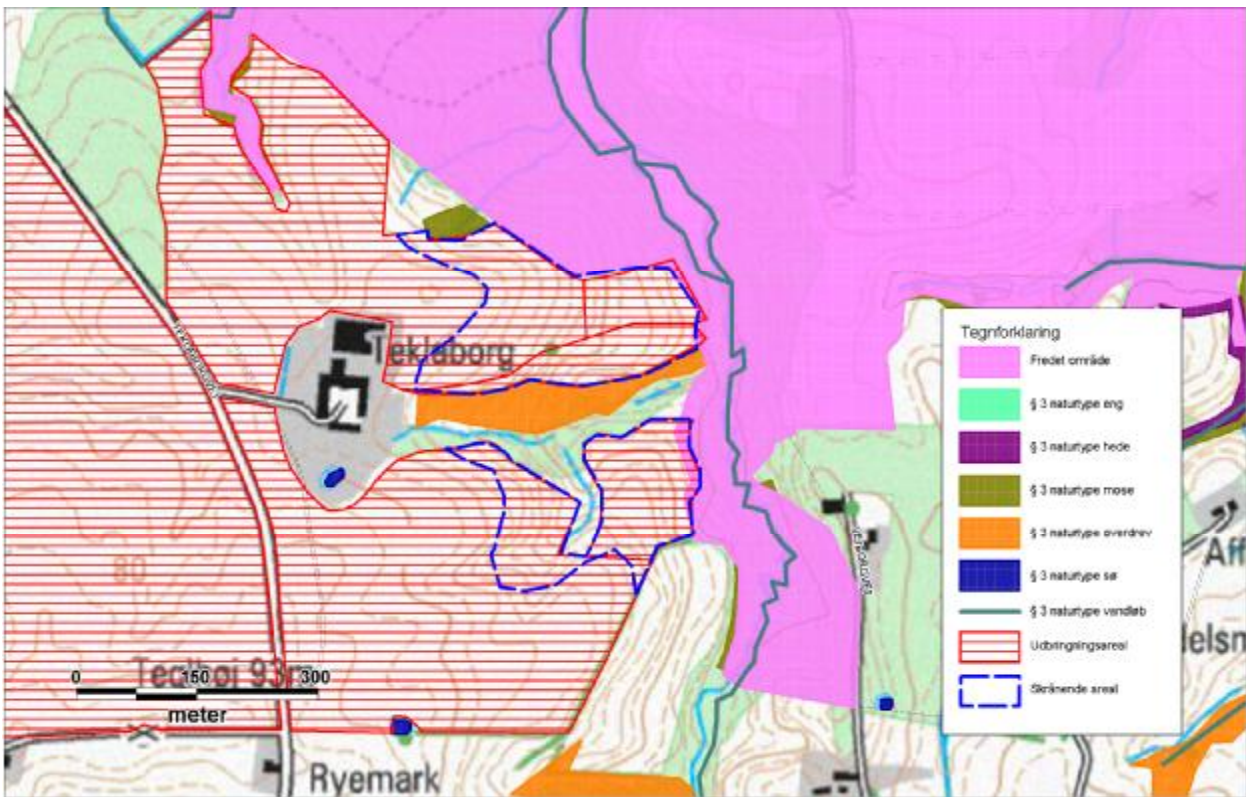
Naturpunkt	6
<i>Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)</i>	Ene
<i>Alm. typiske arter</i>	Alm. Eg, Krybende hestegræs, Alm. hundegræs, Alm. hvene, Bidende ranunkel, <i>Scleropodium purum</i> , Tveskægget ærenpris
<i>Problemarter</i>	Mælkebøtte sp., Alm. rapgræs
<i>Øvrige arter</i>	Stor fladstjerne, Alm. fuglegræs, Alm. hylde, <i>Mnium hornum</i> , Skovsyre

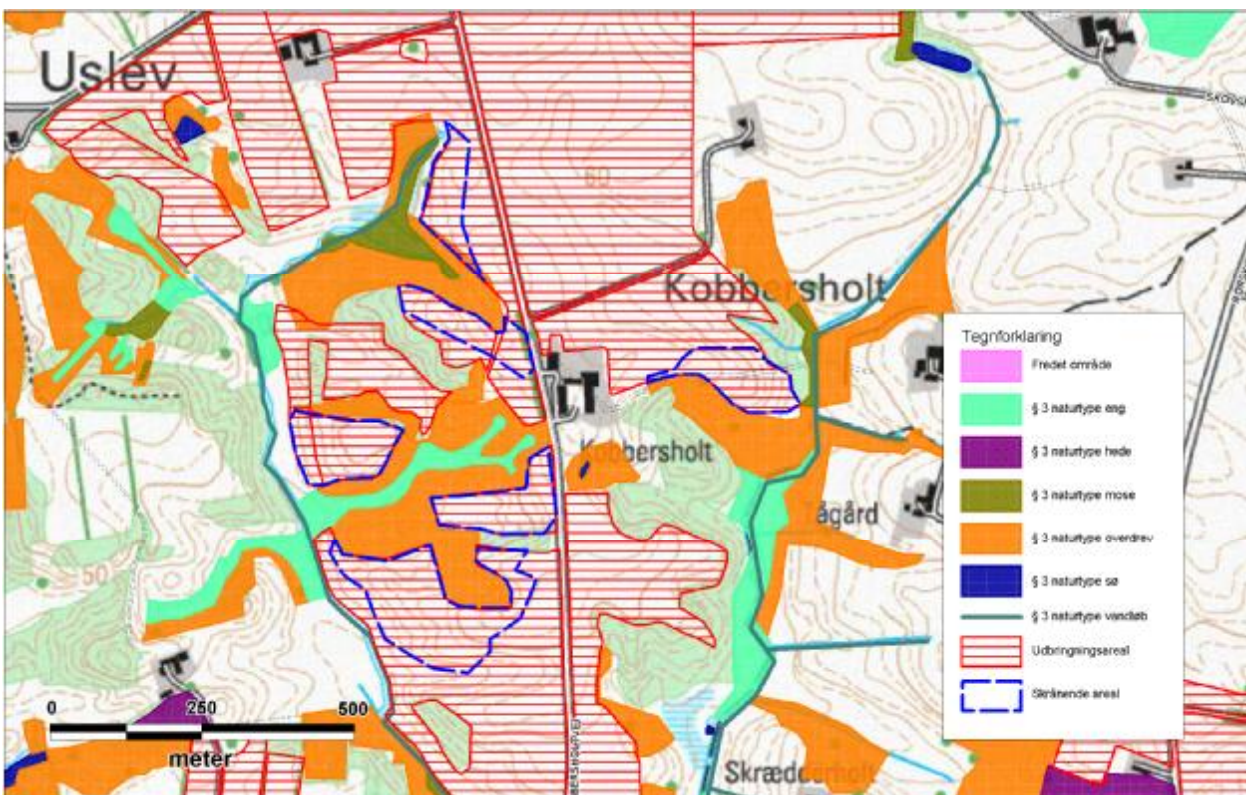
Figur 1. Ejendommens (rød firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-6 (gul stjerne).

Figur 2. Gyllebeholder nr. 10.767 (blå cirkel), som ikke må placeres nærmere end 50 m fra naturpunkt 6.

Figur 3. Udbringingsarealer som skråner kraftigt ned mod det § 3 beskyttede vandløb Hejselbæk. Skrånende arealer er markeret med stiplede blå strek.

Figur 4. Udbringingsarealer som skråner kraftigt ned mod § 3 beskyttede overdrev. Skrånende arealer er markeret med stiplede blå strek.

Bilag 5. Notat om Standardsædskifter og referencesædskifter

Uddrag af Miljøstyrelsens Notat om Sædskifter og referencesædskifter af 27.06.07

Grundvandssædskifter		Udvasknings- indeks
G1	Vårbyg m. 10% 'miljøgræs'	104
G2	Vårbyg m. 20% 'miljøgræs'	99
G3	Vårbyg m. 30% 'miljøgræs'	95
G4	Vårbyg m. 40% 'miljøgræs'	93
G5	Vårbyg m. 50% 'miljøgræs'	87
G6	Vårbyg m. 60% 'miljøgræs'	83
G7	Vårbyg m. 70% 'miljøgræs'	80
G8	Vårbyg m. 80% 'miljøgræs'	75
G9	Vårbyg m. 90% 'miljøgræs'	70
G10	Vårbyg m. 100% 'miljøgræs'	65